

1. KAPITOLA

NEDĚLE

... SMÁLI SE A ŘEKLI, AŽ SE SVLÍKNU. Na to ale naštěstí nedošlo. Pak nás hnali lesem až na to místo. Vybrali tři chlapy, aby vykopali hrob...

Ota Švarc zavře sešit se zaprášenými deskami a zadívá se ven těmi velkými novými okny, co vedou skrz svět, aspoň tak mu ten výhled připadá. Planeta Kytlice. Tady se narodil a tady skoupl mnoho hektarů půdy. V době, kdy si půdy nikdo nevážil. Ota ji miluje. Rád ji nabírá rukama, voní k ní, rád se v ní hrabe.

Přesně takhle se toužil dívat celý život. Líba to nestihla. Pořád si to klade za vinu, je to nekonečná bolest, ale už si na ni zvykl. Naučil se s ní žít. Třeba i hezky, snad i on má nárok. Šrámu se nikdy nezbaví, ale jizva zarůstá. Zase si připadá plný života. Konečně se před ním otvírá nová cesta, úzká, krkolomná a nejkrásnější kytlická, co začíná u bahnitého rybníku a pak strmě stoupá nahoru a stejně prudce klesá dolů, vždycky se tam zadýchá. Jako každý. Ota na svých osmapadesát náhodou dýchá dobře, srdce má jako mladík a kondici také... Musí se usmát. Je hezké mít tajemství.

Všechno to do sebe pěkně zapadá. I ta krabice po tátovi, kterou našel včera, kdy si teprve všiml, že dřevěný kufr má ještě druhé dno. To bylo tátovi podobné. Dobře ji ukryl. Deník Hedy K. Vzpomíná, jak si máma do táty občas dloubla. „Vzal by sis mě, kdyby tu tvoji malou nezabili?“ Táta mlčel. Ota by to udělal stejně.

Listuje deníkem dál, až k pasáži, kterou četl včera.

... ani dnes to nedokážu popsat dál. Tátu pak... Dlouho jsem trpěla výčitkami, že jsem přežila. Jednou ti to celé povím...

Usměje se smutně. Povím to za tebe, Hedo, slibuju.

~~~

Koupání nesnáším a v rybníce ze všeho nejvíc. Pokaždé se mě zmocní štítivost kvůli žábám, a to dokonce i v případě, že v rybníce žádné nejsou a že je to bývalá nádrž na pitnou vodu jako tenhle. Potřebuji rychle učinit další tah. Bílé figurky si vytáhl Jonáš, é čtyři, začal na displeji svého telefonu.

„Cé pět,“ reaguji, zatímco se převlékám. Nepotřebuji šachovnici vidět, mám ji v hlavě. Hra mě vždycky uklidní, asi protože přemýšlím v šachových partiích.

V Izraeli jsem se koupala ve Středozezemním moři, v New Yorku v Atlantském oceánu. Tady jsem nucena lézt do louže mezi Srní horou a Velkým Bukem, Novou Hutí a Kytlicemi, kde má Jonáš chalupu. Nechtěl mě na ni vzít, ale já se mu vetřela, tak se mi asi mstí. Musím se koupat. Musím poslouchat trenéra.

Už z břehu je patrné, že se pod vodou bude plazit rákos. Slizké stonky mě děsí. Správně česky by se asi řeklo lodyhy, ale když člověk přeskakuje z jedné řeči do druhé, tak si na nějakou lodyhu hned nevzpomene.

„Jezdec ef tři,“ Jonáš přerušil převlékání do plavek a otevřel si hru.

„Dé šest.“

Stojíme vedle sebe v plavkách, což už je samo o sobě velmi intimní, navíc mám husí kůži po celém těle. Nechci kůži vnímat, mám pak tendenci ji srovnávat s potahem na gauč. Reakci mé kůže vyvolal studený vítr.

„V Kytlicích jen leje, fičí, je tu kosa a pobíhají tu blázni,“ snažil se mě Jonáš odradit od toho, abych sem jela s ním.

Jenže já umím trvat na svém. Teprve kvečeru ke svému nepřesnému popisu dodal cosi ještě nepřesnějšího: „Stejně to tu každý miluje.“

„Takové mapy nechápu,“ upozornila jsem ho. Odpověděl, že to není mapa, ale pocitová charakteristika místa, čímž mi moc nepomohl. Nepřu se, stejně jsem tu hlavně proto, že po rozchodu s Kryštofem Borovanským nechci být sama. Byl to můj první kluk, což je u osmadvacetileté ženy překvapivé, ale pochopitelně to nikomu nevykládám, ani svému psychopatovi, neboli psychologovi.

Snad bude voda teplejší než vzduch.

Jenže do ní stále nejdeme, stojíme v plavkách na břehu a naše kůže nám sděluje, že jsme potahy na křesla.

Důvod našeho otálení plave metr třicet osm centimetrů od břehu a je to zaprvé – bílá hlava, zadruhé – psí hlava. Obě plavou vedle sebe. Čekáme, až vyjdou ven, abychom měli celou plochu pro sebe. Jenže ani jedna hlava nevyšleze.

„Voda je už teplá jen nahoře, dole skoro mrazí,“ nese se k nám.

„Nevadí.“

„Abyste nedostali křeč.“

Proč tedy nevyšleze ven? Otřesu se zimou a Jonáš mě ovine ručníkem, který se do mě zahryzne příliš křiklavými barvami a páchne chalupářskou zatuchlinou. Zelená mě totiž studí.

„Dáme si pozor,“ sdělí hlavě Jonáš.

„Měli byste odejít,“ doporučí nám. Zní to jako příkaz.

Věk u lidí nepoznám, ledaže jsou stejně staří, jako byla moje máma, než umřela. Hlavě může být tak padesát.

„Dé čtyři,“ snaží se mě zabavit.

„Cé krát dé čtyři.“

Z vody vybíhá pes, otřepe se a z jeho chlupů crčí ledová voda přímo na mě. Jonáš ho okřikne, ale žena ne, ani se nepohne, stojí ve vodě a rty jí modrají. Začíná vypadat jako

mrtvola. Moje kůže se zase mění v bodliny, takže za chvíli se stanu ježkem.

„Jezdec krát dé čtyři,“ nadhodí Jonáš, asi abych se zahřála.

„Jezdec ef šest,“ procedím mezi drkotajícími zuby.

„Dneska to není na koupání,“ ozve se z vody důrazně.

Nehneme se.

Konečně vystupuje z vody. Je nahá. Aha. Proto chtěla, abychom odešli. Nespouštím z ní oči, nezajímá mě, jestli je někdo nahý, nebo oblečený, ani že obnažené lidi není slušné pozorovat, já prostě čumím. Odkudsi ji znám. Žena si hodí své bílé vlasy dopředu, aby ji aspoň částečně zakryly, ale moc se to nedaří, ačkoli jí sahají do půli zad.

„Promiňte,“ pronese najednou skoro stydlivě.

„Zásadně nepromím,“ odpovím a pro jistotu si nasazuji kulicha, co mě chrání před lidmi i případným bombardováním.

Rychle přes sebe přehodí ručník, aby se zakryla a mohla jízlivě zareagovat na mé pravdivé podotknutí.

„V našem blázinci už jsou i ženy?“ pohlédne tázavě na Jonáše.

„Proč myslíš?“ usměje se Jonáš do stromů, dává si záležet, aby se na ni ani nepodíval.

„Znáte tenhle?“ zeptá se. „Jeden muž se zeptal rabína Goldberga: ‚Řekni mi, je pravda, že židé odpovídají na otázku vždy otázkou?‘ Ten se na něho podezřívavě podívá: ‚A to ti řekl kdo?‘“

Já ale vtipům nerozumím. A také se zásadně neusmívám.

„Do prdele,“ pravím, protože jsem zmatena. Rovněž si svléknu plavky, ovšem kulicha si ponechávám. Jonášův výraz se změní v údiv, ale pak se opět podívá jinam, tak se to zřejmě dělá. Bělovlasá se na mě usměje a její pes mě olízne. Uvažuji, že bych ho také olízla, protože doteky zvířat

mi nevadí, právě naopak. „Dobrý den,“ pozdravím ho. Pak už ale není zbytí, skočím do rybníka a celá se potopím, kulich nasává vodu, ale nesundám ho. Musím zůstat obezřetná, lodyhy číhají. Když vypluji na hladinu, slyším z břehu to, čemu se říká přátelská konverzace a co nelze rozestavět na šachovnici.

„Hezký pes. Jak se jmenuje?“

„Pes, který hledá jméno.“

Hlava teď vykukuje z dlouhých krajkových šatů, na nohou má holiny. Těž jsem si všimla, že v Kytlicích je pořád mokro.

„Zapomněla jsem si vzít plavky, no,“ s klidem vysvětluje Jonášovi. „Pořád něco zapomínám. Je to fajn. Vždycky pak něco najdu. Zapomnětlivost uvolňuje prostor v mysli. Stejně plavu radši nahá. Zvláště v Kytlici.“

„V Kytlicích.“

„Chceš otvírat ten dávný spor, Jonáši?“

Takže se znají.

„Není to spor.“

„Ne. Já jsem v Kytlici a ty v Kytlicích.“

„A léta se potkáváme.“

Možná má Jonáš pravdu, plavání mi prospívá. Opouštím černobílá pole, nemyslím na další tah. Na okamžik se stávám tím, čemu se nepřesně říká normální. Protože já jsem normální! Blázní jsou všichni kolem.

„Nepotkala jsem tě docela dlouho. Jak se ti daří?“

„Dobře, paní Něžná.“

Jonáš také míří do vody, také on se brodí jehličím a zeminou na dně, které je tolik přírodní, že se mě zmocňuje panika.

Plave ke mně a na hladině vytváří velké kruhy, které v moři člověk nevidí.

„Ty ji znáš?“

„Vždyť jsem ti říkal, že sem jezdím od narození. Chodíval jsem si hrát s jejím synem. Je spisovatelka.“